KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 45.154/1
VAN 25 SEPTEMBER 2008

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 2 september 2008 door de Minister van Sociale Zaken verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot vaststelling van de lijst van de weefsels van menselijke oorsprong waarvoor in de afleveringskosten een tegemoetkoming wordt verleend door de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen", heeft het volgende advies gegeven:

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe de lijst vast te stellen van weefsels van menselijke oorsprong waarvoor in de afleveringskosten een tegemoetkoming wordt verleend door de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen. Het ontworpen besluit komt in de plaats van het koninklijk besluit van 25 mei 1990 tot vaststelling van de lijst van de weefsels van menselijke oorsprong waarvoor in de afleveringskosten een tegemoetkoming wordt verleend door de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, waarvan artikel 4 van het ontwerp de opheffing beoogt.

Voor de ontworpen wijzigingen kan rechtsgrond worden gevonden in artikel 37, § 9, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, naar luid waarvan de Koning de tegemoetkoming vaststelt van de verzekering voor geneeskundige verzorging voor de in artikel 34, eerste lid, 17/, van die wet bedoelde verstrekkingen die Hij bepaalt, alsmede de voorwaarden voor de tegemoetkoming.

De in artikel 34, eerste lid, 17/, van de gecoördineerde wet bedoelde verstrekkingen betreffen "het afleveren van organen en weefsels van menselijke oorsprong onder de voorwaarden die zijn vastgesteld door en krachtens de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen".

ALGEMENE OPMERKING

De ontworpen regeling moet worden gelezen in samenhang met de regeling die is opgenomen in het ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 maart 1990 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering tegemoet komt in de kosten voor het afleveren van weefsels van menselijke oorsprong". Het laatstgenoemde ontwerp vormt het voorwerp van advies 45.153/1 dat de Raad van State, afdeling wetgeving, heden uitbrengt.

De regelingen die zijn vervat in het voorliggende ontwerp en in het ontwerp 45.153/1 zouden kunnen te baat worden genomen om de bepalingen met betrekking tot de voorwaarden van tegemoetkoming van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering in de kosten voor het afleveren van weefsels van menselijke oorsprong, en die betreffende het vaststellen van de lijst van dergelijke weefsels, in één enkel regelgevende tekst samen te brengen. Dergelijke integratie zou de overzichtelijkheid van de regelgeving ten goede komen en zou de duidelijkheid van de betrokken teksten bevorderen, al was het maar omdat op die manier zou worden vermeden dat in de ene tekst herhaaldelijk naar de andere tekst moet worden verwezen, zoals nu het geval is. Gelet op het nauwe verband dat tussen beide regelingen bestaat, de gemeenschappelijke rechtsgrond en administratieve totstandkomingsprocedure ervan, en de relatief beperkte omvang van de betrokken teksten, zou dergelijke samenvoeging technisch, noch inhoudelijk een probleem mogen vormen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. Rekening houdende met de nieuwe richtlijnen op het vlak van de wetgevingstechniek [1], schrappe men in het eerste lid van de aanhef van het ontwerp de woorden "inzonderheid op". Men schrijve derhalve aan het einde van het eerste lid van de aanhef "... op 14 juli 1994, artikelen 34, eerste lid, 17/, en 37, § 9;".

2. Het koninklijk besluit van 23 maart 1990 [2], waarnaar wordt verwezen in het tweede lid van de aanhef, strekt de ontworpen regeling uiteraard niet tot rechtsgrond en wordt niet gewijzigd of opgeheven door het ontwerp. De vermelding ervan in de aanhef is evenmin noodzakelijk voor een goed begrip van de ontworpen regeling [3]. Het tweede lid wordt derhalve beter uit de aanhef weggelaten.

---

(1) *Beginselen van de wetgevingstechniek. Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, nr. 27, formule 3-2-3, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

(2) Koninklijk besluit van 23 maart 1990 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering tegemoet komt in de kosten voor het afleveren van weefsels van menselijke oorsprong.

(3) In artikel 1 van het ontwerp wordt trouwens uitdrukkelijk gerefereerd aan "de lijst van weefsels bedoeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 23 maart 1990".

3. Nog volgens de nieuwe richtlijnen op het vlak van de wetgevingstechniek [4] is het niet zinvol om in de aanhef de wijzigingen te vermelden van de regeling die wordt gewijzigd of opgeheven. Aan het einde van het derde lid van de aanhef - dat het tweede lid dient te worden - schrappe men derhalve de zinsnede ", gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 5 augustus 1991, 28 maart 1994, 4 augustus 1996, 10 maart 1999, 26 september 2001, 9 december 2003 en 22 november 2006".

Artikel 1

In artikel 1 van het ontwerp wordt verwezen naar artikel 2 van het koninklijk besluit van 23 maart 1990, "gewijzigd door het koninklijk besluit van XXXX". Bedoeld wordt te verwijzen naar artikel 2 van het voornoemde koninklijk besluit, zoals dat zal worden gewijzigd door artikel 3 van het koninklijk besluit dat, in ontwerpvorm, het voorwerp is van adviesaanvraag 45.153/1. Dergelijke verwijzing heeft tot gevolg dat latere wijzigingen van artikel 2 van het koninklijk besluit van 23 maart 1990 voor de toepassing van het ontworpen artikel 1 buiten toepassing dienen te blijven. Wil men dat voorkomen, dan wordt de zinsnede "gewijzigd door het koninklijk besluit van XXXX" beter geschrapt.

Artikel 2

In de Nederlandse tekst van artikel 2 van het ontwerp wordt melding gemaakt van "complementaire prestaties", terwijl de bijlage bij het ontwerp het heeft over "bijkomende prestaties". Het verdient aanbeveling om, zoals in de Franse tekst het geval is, eenzelfde terminologie te gebruiken in zowel de tekst van het ontwerp als die van de bijlage.

Artikel 5

Luidens artikel 5 van het ontwerp treedt de ontworpen regeling in werking op de dag (niet: de dag) waarop zij in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt. Indien wordt ingegaan op de in het advies 45.153/1 bij artikel 9 van het betrokken

(4) *Ibid.*, nr. 30, formule F 3-3.

ontwerp geformuleerde suggestie om artikel 9 van dat ontwerpbesluit aan te passen of te schrappen, zal ook de bepaling van inwerkingtreding die is vervat in artikel 5 van het voorliggende ontwerp in overeenkomstige zin moeten worden aangepast of geschrapt.

Bijlage

Onder B, 11/, van de bijlage, "Transportkosten", ontbreekt de vermelding van het bedrag van de verzekeringstegemoetkoming. De gemachtigde verstrekte in dat verband de volgende verduidelijking:

> "Voor de verstrekking vermeld onder titel B, 11/ komt de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen tegemoet in de afleveringskosten op basis van een factuur. Ter verduidelijking kan dit tussen haakjes toegevoegd worden: 'Transportkosten tussen de buitenlandse weefselbank en de erkende Belgische weefselbank ..... (op factuur)'".

Een explicitering van de bijlage bij het ontwerp, zoals aangegeven door de gemachtigde, zou de duidelijkheid van de ontworpen regeling ten goede komen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. RIGAUX,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. D. VAN EECKHOUTTE, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 45.154/1
DU 25 SEPTEMBRE 2008

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par la Ministre des Affaires sociales, le 2 septembre 2008, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal "fixant la liste des tissus d'origine humaine pour lesquels l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités intervient dans le coût de la délivrance", a donné l'avis suivant:

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

Le projet d'arrêté royal soumis pour avis entend fixer la liste des tissus d'origine humaine pour lesquels l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités intervient dans le coût de la délivrance. L'arrêté en projet se substitue à l'arrêté royal du 25 mai 1990 fixant la liste des tissus d'origine humaine pour lesquels l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités intervient dans le coût de délivrance, dont l'article 4 du projet prévoit l'abrogation.

Les modifications en projet tirent leur fondement juridique de l'article 37, § 9, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, aux termes duquel le Roi fixe l'intervention de l'assurance soins de santé pour les prestations visées à l'article 34, alinéa 1er, 17/, qu'Il détermine, ainsi que les conditions d'intervention.

Les prestations visées à l'article 34, alinéa 1er, 17/, de la loi coordonnée concernent "la délivrance d'organes et de tissus d'origine humaine dans les conditions fixées par et en vertu de la loi du 13 juin 1986 sur le prélèvement et la transplantation d'organes".

OBSERVATION GÉNÉRALE

Les dispositions en projet doivent être lues en combinaison avec celles qui figurent dans le projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 23 mars 1990 fixant les conditions dans lesquelles l'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité intervient dans le coût de la délivrance de tissus d'origine humaine". Ce dernier projet fait l'objet de l'avis 45.153/1 que le Conseil d'État, section de législation, rend ce jour.

Les dispositions inscrites dans le présent projet et dans le projet 45.153/1 pourraient être mises à profit pour regrouper dans un seul texte réglementaire les dispositions relatives aux conditions d'intervention de l'assurance obligatoire maladie-invalidité dans les frais de délivrance de tissus d'origine humaine et celles relatives à la fixation de la liste de tels tissus. Ce fusionnement contribuerait à la lisibilité de la réglementation et améliorerait la clarté des textes concernés, ne fût-ce que pour éviter

ainsi qu'un texte doive faire référence à plusieurs reprises à l'autre, comme c'est le cas actuellement. Vu le lien étroit existant entre les deux réglementations, leur fondement juridique commun et leur procédure d'élaboration administrative commune ainsi que l'ampleur relativement limitée des textes concernés, un tel fusionnement ne saurait constituer un problème, ni techniquement, ni sur le fond.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

1. Compte tenu des nouvelles règles en matière de technique législative [5], on supprimera dans le premier alinéa du préambule du projet le mot "notamment". On écrira dès lors à la fin du premier alinéa du préambule "... le 14 juillet 1994, les articles 34, alinéa 1er, 17/, et 37, § 9;".

2. L'arrêté royal du 23 mars 1990 [6], auquel le deuxième alinéa du préambule fait référence, ne procure évidemment pas de fondement juridique aux dispositions en projet et n'est pas modifié ou abrogé par le projet. Sa mention dans le préambule n'est pas davantage nécessaire à une bonne compréhension de la réglementation en projet [7]. Il vaut dès lors mieux omettre le deuxième alinéa du préambule.

3. Toujours selon les nouvelles règles en matière de technique législative [8], il n'est pas judicieux de mentionner dans le préambule les modifications de l'arrêté qui est

---

(5) *Principes de technique législative. Guide de rédaction des textes législatifs et réglementaires*, Conseil d'État, 2008, n/ 27, formule F 3-2-3, à consulter sur le site internet du Conseil d'État (www.raadvst-consetat.be).

(6) Arrêté royal du 23 mars 1990 fixant les conditions dans lesquelles l'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité intervient dans le coût de la délivrance de tissus d'origine humaine.

(7) L'article 1er du projet fait d'ailleurs expressément référence à "la liste de tissus visée à l'article 2 de l'arrêté royal du 23 mars 1990".

(8) *Ibid.*, n/ 30, formule F 3-3.

modifié ou abrogé. À la fin du troisième alinéa du préambule - qui doit devenir le deuxième - on supprimera dès lors le segment ", modifié par les arrêtés royaux des 5 août 1991, 28 mars 1994, 4 août 1996, 10 mars 1999, 26 septembre 2001, 9 décembre 2003 et 22 novembre 2006".

Article 1er

L'article 1er du projet fait référence à l'article 2 de l'arrêté royal du 23 mars 1990, "modifié par l'arrêté royal du XXXX". L'intention est de viser l'article 2 de l'arrêté royal susmentionné, tel qu'il sera modifié par l'article 3 de l'arrêté royal dont le projet fait l'objet de la demande d'avis 45.153/1. Pareille référence implique que des modifications ultérieures de l'article 2 de l'arrêté royal du 23 mars 1990 ne devront pas être prises en considération pour l'application de l'article 1er en projet. Pour y remédier, mieux vaudrait supprimer le segment "modifié par l'arrêté royal du XXXX".

Article 2

Le texte néerlandais de l'article 2 du projet fait état de "complementaire prestaties" alors que l'annexe du projet évoque des "bijkomende prestaties". Il est recommandé d'utiliser, comme dans le texte français, la même terminologie tant dans le texte du projet que dans celui de l'annexe.

Article 5

Aux termes de l'article 5 du projet, les dispositions en projet entrent en vigueur le jour de leur publication au Moniteur belge. S'il est donné suite à la suggestion faite dans l'avis 45.153/1 au sujet de l'article 9 du projet concerné, d'adapter ou d'omettre l'article 9 du projet d'arrêté, il conviendra également d'adapter ou d'omettre dans un sens analogue la disposition d'entrée en vigueur figurant à l'article 5 du projet à l'examen.

Annexe

Au B, 11/, de l'annexe, "Frais de transport", la mention du montant de l'intervention de l'assurance fait défaut. Le délégué a donné à cet égard les explications suivantes:

> "Voor de verstrekking vermeld onder titel B, 11/ komt de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen tegemoet in de afleveringskosten op basis van een factuur. Ter verduidelijking kan dit tussen haakjes toegevoegd worden: 'Transportkosten tussen de buitenlandse weefselbank en de erkende Belgische weefselbank ..... (op factuur)'".

Le régime en projet gagnerait en clarté si l'annexe du projet était précisée dans le sens indiqué par le délégué.

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	conseillers d'État,
	M. RIGAUX,	assesseur de la section de législation,
Madame	G. VERBERCKMOES,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. D. VAN EECKHOUTTE, auditeur adjoint.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

LE GREFFIER, LE PRÉSIDENT,

G. VERBERCKMOES M. VAN DAMME